

T.C.
İZMİR
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2384

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : MEHMET COŞKUN DORAK

VEKİLİ : Av. ABDULLAH HIZAL

Şaireşref Bulv. No:22 Karahmetoğlu İsm. Kat:4/407
Çankaya /İZMİR

KARŞI TARAF (DAVALI) : İZMİR VALİLİĞİ

VEKİLİ : Av. HANDAN ÇETİN

İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Hürriyet Bulvarı No:1
Alsancak Konak/İZMİR

İSTEMİN ÖZETİ : İzmir Özel Gazi Hastanesinde görev yapan ve aynı zamanda muayenehane işleten davacının, hastanedeki görevine devam edebilmesi için muayenehanesini kapatması, aksi taktirde hastaneden ayrılışının yapılmasına ilişkin İl Sağlık Müdürlüğü'nün 04.11.2011 gün ve 114056 sayılı işleminin iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 4. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüşüldü:

Dava; İzmir Özel Gazi Hastanesinde görev yapan ve aynı zamanda muayenehane işleten davacının, hastanedeki görevine devam edebilmesi için muayenehanesini kapatması, aksi taktirde hastaneden ayrılışının yapılmasına ilişkin İl Sağlık Müdürlüğü'nün 04.11.2011 gün ve 114056 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 7. maddesinde; "11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 12 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, aşağıdaki bentlerden yalnızca birindeki sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir:

a) Kamu kurum ve kuruluşları,

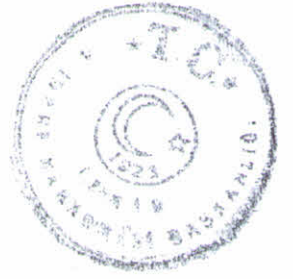
b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan vakıf üniversiteleri,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası,

Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının teşhis ve tedavisini yapabilir. Sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak işyeri hekimliği hizmeti verebilir. Bu maddenin uygulamasına ve işyeri hekimliğine ilişkin esaslar

T.C.
İZMİR
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2384

Sağlık Bakanlığınca belirlenir." hükmü yer almış, söz konusu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "*bentlerden yalnızca birindeki*" ibaresinin Anayasaya aykırı olduğu iddiası ile açılan davada, Anayasa Mahkemesinin 16.07.2010 gün ve E:2010/29, K:2010/90 sayılı kararı ile "*Anayasa'nın 56. maddesinin üçüncü fıkrasında "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler"* denilerek devlete, herkesin maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için gerekli şartları hazırlama, kişilerin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama görevi verilmiştir. Yasakoyucu devlete verilen bu görevin gereği olarak, hasta-hekim ilişkisini düzenlemek, hekimlerin hastalarını gereği gibi takip edebilmeleri ve geri ödeme kuruluşlarınca kul-lanılan kamu kaynaklarının yerinde harcanabilmesi için gerekli gördüğü önlemleri almak amacıyla, hekimlerin çalışma koşullarını bazı kayıtlara tabi tutabilir.

Kişinin sahip olduğu hak ve hürriyetler önem dereceleri göz önünde bulundurularak Anayasa'da yer almıştır. Bu bağlamda hekimlik, Anayasanın 17. maddesinde yer alan ve bireyin en önemli hakkı olan yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı ile doğrudan ilgili bir meslektir. Kişilerin maddi ve manevi varlıklarını geliştirebilmelerinin mutlu ve huzurlu olabilmelerinin başlıca şartı, ihtiyaç duydukları anda sağlık hizmetlerine ulaşip bu hizmetlerden yararlanabilmeleridir. Devlet için bir görev ve kişiler için de bir hak olan bu amacın gerçekleştirilmesine bu haktan yararlanmayı zorlaştırıcı ya da zayıflatıcı düzenlemeler Anayasa'ya aykırı düşer.

Sağlık hizmetleri doğrudan yaşam hakkı ile ilgili olması nedeniyle diğer kamu hizmetlerinden farklıdır. Sağlık hizmetinin temel hedefi olan insan sağlığı, mahiyeti itibarıyla ertelenemez ve ikame edilemez bir özelliğe sahiptir. İnsanın en temel hakkı olan sağlıklı yaşam hakkı ile bu yaşamın sürdürülmesindeki yeri tartışmasız olan hekimin statüsünün de bu çerçevede değerlendirilerek diğer kamu görevlileri ile bu yönden farklılığının gözetilmesi gerekir.

Ayrıca bazı dallarda uzman olan hekimlerin-sayısı az olması ve kamunun yanında özel sağlık kuruluşlarının da bu dallarda uzman hekimlere ihtiyaç duyması, bu hekimlerin mesleğini mesai saatleriyle sınırlı olmaksızın yaygın bir şekilde icra etmelerini gerekli kılabilir. Hekimlerin insan sağlığının gelişmesi ve yaşam haklarının korunması ile doğrudan ilgili olan bu konuları dikkate alınmaksızın çalışma koşullarının kuralda belirtildiği şekilde sınırlandırılması bireylerin yaşam hakkını zedeleyici nitelik taşımaktadır.

İptal konusu ibarede, tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, maddenin ikinci fıkrasında yer verilen bentlerden yalnız birinde yer alan kurumlarda mesleklerini icra edebilecekleri belirtilerek, herhangi bir istisnaya yer verilmeksizin düzenleme yapılmasının, Anayasa'da güvence altına alınan yaşama hakkı ile herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesi ilkesine aykırılık oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu "bentlerden yalnızca birindeki" ibaresi Anayasa'nın 17. ve 56. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir. " denilerek maddede geçen "bentlerden yalnızca birindeki" ibaresinin iptaline karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesince söz konusu düzenlemenin iptali ile hekimlerin, anılan maddede üç bent halinde sayılan sağlık kurum ve kuruluşlarından yalnızca birinde çalışabileceği yolundaki kısıtlamanın ortadan kaldırıldığı, dolayısıyla hekimlerin söz konusu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışmalarına ve özel muayanehane açmalarına imkan tanındığı açıktır.

T.C.
İZMİR
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/2384

Öte yandan; maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir." ibaresinin Anayasa Mahkemesinin sözü edilen iptal kararı ile birlikte değerlendirilmesi sonucunda, özel muayanehaneler sağlık kurum ve kuruluşu olmadığı için (c) bendi kapsamında sayılamayacağından, özel muayenehane işleten bir hekimin aynı zamanda (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılan sağlık kurum ve kuruluşlarının birden fazlasında da mesleğini icra edebilmesinin önünde hukuki bir engel bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının İzmir Özel Gazi Hastanesinde çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı olarak görev yaptığı, aynı zamanda özel muayenehane işlettiği, Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 12.07.2011 tarih ve 30423 sayılı görüş yazısı üzerine İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'nün 04.11.2011 gün ve 114056 sayılı yazısı ile davacının hastanedeki görevine devam edebilmesi için muayenehanesini kapatması, aksi taktirde hastaneden ayrılışının yapılmasının istenildiği, bakılan davanın da bu işlemin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda alıntısı yapılan Anayasa Mahkemesi karar gerekçesi ve yapılan açıklamalar karşısında; hekimlerin özel hastanede çalışıp aynı zamanda muayenehane işletmelerinin önünde hukuken bir engel bulunmadığı açıktır.

Bu durumda; İzmir Özel Gazi Hastanesinde çalışan ve aynı zamanda muayenehane işleten davacının hastanedeki görevine devam edebilmesi için muayenehanesini kapatması, aksi taktirde hastaneden ayrılışının yapılması yolundaki dava konusu işlemde mevzuata ve hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden, 2577 Sayılı Kanununun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 25/01/2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MEHMET ALİ CERAN
32737

Üye
AYTEN KÜÇÜK
VATANSEVER
32662

Üye
SAFİYE CANAN
ALTUNSOY
37890

